

xistickej filozofie a propagujú politické a vedecké poznatky pomocou osvetovej práce, alebo ľudovými univerzitami, či akadémiami.

E. Duda

● **TIEŇ Vatikánu nad Latinskou Amerikou.** — Vydavateľstvo Akadémie vied SSSR vydalo koncom minulého roku populárno vedeckú prácu I. Lavreckého *Tieň Vatikánu nad Latinskou Amerikou*.^{*} Lavreckij je aj našim čitateľom známy svojou knihou *Vatikán, náboženstvo, financie a politika* (SVPL 1958, s. 325).

Autor ukazuje v pravom svetle úlohu katolíckej cirkvi v Latinskej Amerike od prvých koloniálnych výbojov až do dnešných dní. Katolíckej cirkvi sa nevídaným násilím nad domorodým obyvateľstvom podarilo zakotviť v Južnej Amerike. Spomienka na misijnú činnosť katolíckych duchovných sa zachovala v indiánskom prísloví: „Býka sa chráňte spredu, osla zozadu a kňaza zo všetkých strán“. Násilné vnútenie katolicizmu, drancovanie a bezpríkladné vykorisťovanie, beštiálne potlačovanie každého najmenšieho náznaku odporu a mnoho iných „cností“ katolíckeho duchovenstva sa skrýva za jednoduchými slovami indiánskeho príslovia.

Katolícka cirkev bola a zostáva najväčším nepriateľom národnooslobodzovacieho boja juhoamerických národov. „...niet čiernejšej stránky v dejinách katolíckej cirkvi v Amerike ako pomer cirkevnej hierarchie k hnutiu za nezávislosť“ — písal americký historik Mecham (s. 105) Južná Amerika je jediný kontinent, kde katolícke vierovyznanie úplne prevláda. V Ázii katolícka cirkev nepochodila (len necelé 2,5 % obyvateľstva sa hlási ku katolicizmu), v Afrike — nehľadiac na veľké úsilie zo strany cirkvi — sú výsledky tiež minimálne (asi 8 % obyvateľstva

vrátane belochov sú prívržencami katolíckej cirkvi).

Podľa plánov Vatikánu Latinská Amerika má zostať baštou katolicizmu. Katolicizmus sa všemožnými prostriedkami snaží zamedziť národnooslobodzovací boj juhoamerických národov. Argentínsky klerikálny činiteľ Amadeo cynicky priznáva: „Nás hlboko znepokojuje možnosť veľkého povstania nás pod kombinovaným vplyvom marxistickej doktríny a svetovej revolúcie farebných národov“ (s. 170).

Čo všetko znepokojuje klerikálov a čo ich ešte len začne znepokojsť v budúcnosti. Veď víťazná vlna národnooslobodzovacieho hnutia už dosiahla aj brehy Latinskej Ameriky.

(Iš)

● **MEDZINÁRODNÝ SBORNÍK O NEURÓZACH.** — Problematika neuróz zasahuje na jednej strane do lekárskejších vied — najmä psychiatrie, neurológie a fyziológie vyššej nervovej činnosti, na druhej strane do spoločenských vied a do disciplín, skúmajúcich psychický život ľudí. Svojrázna „interferencia“ sociálneho, biologického a psychického spôsobuje, že sa o problematiku neuróz zaujíma nielen lekárska verejnosť, ale aj sociálni pracovníci, vychovávatelia, psychológovia a v neposlednom rade aj filozofi. Pri štúdiu neuróz sa totiž nevyhnutne uplatňuje aj svetonáhľad, chápanie vývinu a usporiadania spoločnosti, ľudských vzťahov, dynamiky a štruktúry ľudskej osobnosti, prístup k vzťahu telesného a duševného, k interakcii jednotlivca a spoločnosti a pod.

Naznačený charakter problematiky vtláčil pečať aj recenzovanému zborníku. Pri veľkom počte príspevkov od autorov najrozličnejšej ideovej príslušnosti, odborného zamerania a špecializácie ťažko by sme mohli očakávať jednotný a naprosto ucelený rozbor problémov, súvisiacich s liečbou, patogenézou a teoretickým a metodologickým rozpracovaním danej problematiky. Markantnou črtou zborníka je

^{*} I. Lavreckij, *Tieň Vatikánu nad Latinskou Amerikou*, Moskva 1961, s. 206.